

Stanovisko habilitační komise k návrhu na jmenování docentem

Masarykova univerzita

Fakulta

Obor řízení

Uchazeč

Pracoviště uchazeče, instituce

Habilitační práce

Fakulta sociálních studií

Politologie

Mgr. Pavel Dufek, Ph.D.

Katedra politologie Fakulta sociálních studií,
Masarykova univerzita

Democracy as Public Justification: Towards a Non-
Authoritarian Political Theory

Složení komise

Předseda

Členové

prof. PhDr. Petr Fiala, Ph.D., LL.M.,
Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity

prof. dr. hab. Marek Bankowicz, Institut politologie a
mezinárodních vztahů, Jagellonská univerzita v Krakově

prof. PhDr. Lubomír Kopeček, Ph.D.
Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity

prof. JUDr. Jan Kysela, Ph.D., Právnická fakulta Univerzity
Karlovy v Praze

prof. PhDr. Karel Müller, Ph.D., Fakulta mezinárodních vztahů,
Vysoká škola ekonomická v Praze

Hodnocení vědecké kvalifikace uchazeče

Uchazeč o habilitaci představuje pozoruhodného a dlouhodobě etablovaného badatele. Pavel Dufek vystudoval politologii na Fakultě sociálních studií Masarykovy univerzity. S FSS MU, její katedrou politologie spojil své dosavadní akademické působení. V něm se věnoval a věnuje především politické filozofii a teorii, zvláště se zaměřením na teorie spravedlnosti, filozofii lidských práv nebo pluralismus a nesouhlas v liberální demokracii.

O jeho etablovanosti ve zmíněných tématech svědčí mi jiné jeho velmi rozsáhlá publikační činnost. Je autorem či spoluautorem 6 vědeckých článků publikovaných v časopisech v databázi WoS (včetně například časopisů *Critical Review*, patřícího ke klíčovým periodikům v oblasti politické filozofie, *European Constitutional Law Review*, jednoho z nejvýznamnějších právnických časopisů, nebo *International Theory*, přední platformy v oblasti normativní reflexe

mezinárodních vztahů), 2 článků zařazených do databáze Scopus a dalších několika článků v českých recenzovaných časopisech či v časopisech v databázi Erih plus. Co se týče knižní produkce, je Dufek autorem či spoluautorem 7 monografií a dále 27 kapitol v monografiích, přičemž některé byly publikované v prestižních zahraničních nakladatelstvích jako jsou Palgrave nebo Routledge. Z monografií vydaných v Česku členové komise oceňují zvláště monografické texty, které přispívají k pochopení problémů současných liberálních demokracií, jako jsou Dufkovy kapitoly v knize *Liberální demokracie v době krize* (Slon – Munipress 2019). Práce Pavla Dufka mají velký ohlas v odborné komunitě: viz 11 citací v databázi WoS a 20 dalších v databázi Scopus, včetně velmi uznávaných periodik (např. časopisy *Common Market Law Review*, *Democratization*, *Politics*, *Human Rights Law Review*, *International Theory* či *Policy Studies*) a četné další např. v monografiích vydávaných v nakladatelstvích jako jsou Oxford University Press, Edward Elgar, Routledge či Palgrave. Zmíněné současně dokládá, že Dufkova badatelská působnost má značný přesah i do dalších sfér, zvláště ústavního práva a právní filosofie, o čemž svědčí také jeho intenzivní publikační spolupráce s některými právníky.

Uchazeč o habilitaci je mimořádně aktivní v prezentaci výsledků svého výzkumu. Zúčastnil se více než tři desítek konferencí, přičemž značnou část z nich představují prestižní akce organizované *Evropským konsorciem pro politický výzkum* (ECPR), které je nejvýznamnější evropskou politologickou asociací, *Asociací pro sociální a politickou filosofii* (ASPP), což je hlavní evropská asociace pro výzkum v politické filosofii, nebo *Manchester Workshops in Political Theory* (MANCEPT).

Oceňovány jsou jeho odborné kompetence, kdy se např. zapojil jako country expert do mezinárodního projektu věnovaného kvalitě demokracie (organizátoři z University of Gothenburg). Stejně tak je v současnosti řešitelem projektu GAČR tematicky spojeného s předloženým habilitačním spisem a další projekt GAČR řešil v minulosti (téma *Liberal Democracy in Times of Crisis*). Pavel Dufek má dále značné zkušenosti i jako výkonný editor odborného časopisu, kdy deset let působil v této funkci ve *Středoevropských politických studiích*. Vše zmíněné dokumentuje reputaci renomovaného badatele, již si Pavel Dufek během své akademické kariéry získal.

Závěr: Vědecká kvalifikace uchazeče **odpovídá** požadavkům standardně kladeným na uchazeče v rámci habilitačních řízení v oboru Politologie.

Hodnocení pedagogické způsobilosti uchazeče

Pavel Dufek řadu let přednáší na Katedře politologie Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity. Na bakalářském a magisterském stupni aktuálně vyučuje předměty věnované politické filosofii, dějinám politického myšlení, politickým ideologiím a doktrínám, problematice globální spravedlnosti, lidských práv nebo politickému pluralismu. Jeho pedagogické zaměření se tak významně překrývá s badatelským působením. Ve studentských anketách získává Pavel Dufek dlouhodobě pozitivní hodnocení. Rovněž byl vedoucím asi padesáti bakalářských a dvaceti magisterských diplomových prací a je členem státnicových komisí pro oba stupně studia.

O jeho pedagogických schopnostech svědčí i fakt, že jako vědeckou radou FSS schválený školitel vedl jednu úspěšně obhájenou disertaci a dále jako ustanovený konzultant pomáhal a pomáhá několika doktorským studentům. Lze dále doplnit, že Pavel Dufek realizoval několik

krátkodobých zahraničních přednáškových pobytů mimo jiného na Loughborough University nebo University of Essex ve Velké Británii.

Závěr: Pedagogická způsobilost uchazeče *odpovídá* požadavkům standardně kladeným na uchazeče v rámci habilitačních řízení v oboru politologie.

Hodnocení habilitační práce uchazeče

Pavel Dufek předložil jako habilitační spis práci „Democracy as Public Justification: Towards a Non-Authoritarian Political Theory“, která je uceleným souborem statí. O oponentský posudek byli komisí požádáni senior lecturer Cillian McBride z Queen's University Belfast, doc. Vojtěch Belling z České národní banky a doc. Tomáš Sobek z Právnické fakulty Masarykovy univerzity.

Všechny tři posudky na habilitační práci jsou pozitivní či velmi pozitivní. Jako hlavní klady uvádějí komplexní a důkladné uchopení vysoce aktuálního tématu, nadstandardní znalost relevantní literatury, hlubokou fundovanost či analytické schopnosti autora. Oponenti se shodují, že text habilitační práce bude sloužit jako základ pro další dlouhodobé rozvíjení zde nastíněné teoretické pozice.

Dr. McBride ve své rozsáhlé „konverzaci“ s autorem vyzdvihuje důkladnost zpracování a vysokou akademickou úroveň, s tím, že práce zjevně otevírá další zajímavé a náročné výzkumné linie. Větší část jeho posudku představuje v zásadě soubor odborných komentářů k pasážím a tématům, které si v jeho pohledu říkají o další argumentační vklad, neboť vstupují do vysoce sporných oblastí politické filosofie. Jak ovšem již v úvodu posudku upozorňuje, to je v případě komplexních argumentů v této disciplíně očekávatelné a víceméně nevyhnutelné. Mezi obecnější témata doporučená k obhajobě patří následující: Nedokazuje v habilitační práci rozvíjená pozice příliš mnoho, tedy že kromě eticky náročnějších pozic či teorií není v daném rámci obhajitelný ani autorem preferovaný minimalistický liberalismus – tedy že výsledkem je anarchismus, byť v prvním kroku tzv. anarchismus filosofický? Dále, nepřichází důraz na parlamenty a politické strany ze strany politických filosofů pozdě, navíc na úkor inovativních nástrojů, jako jsou např. občanská shromáždění (*citizens' assemblies*)?

A konečně, do jaké míry je zde rozvíjený model liberální politické teorie, postavený na maximálním nevmešování do individuálního prostoru, kompatibilní s demokratickým způsobem vlády, který *předpokládá*, že některé problémy jsou věcmi veřejnými, tedy kolektivními?

Doc. Sobek hodnotí práci jako „mimořádně kvalitní“ a velmi pozitivně se vyjadřuje k prokázané erudici autora a přínosnosti předložené argumentace pro další rozvoj jedné z centrálních debat v současné politické filosofii. Zmiňuje i stylistické kvality předloženého textu. Kvituje habilitantův přehled v právní teorii a dále pozitivně hodnotí mimo jiné postřehy k roli parlamentů v procesu veřejného ospravedlnění nebo k moralistickému omylu v myšlení o lidských právech. Ve směru doporučení k další práci na tématu zmiňuje výraznou použitelnost Habermasovy diskursivní či deliberativní teorie demokracie (již zmiňuje i dr. McBride), která může vyjasnit podmínky produktivní legitimizační rozpravy postavené na hodnotách svobody a rovnosti, a může také pomoci ve vyhnutí se již zmíněnému moralistickému omylu. Pro účely rozpravy se doc. Sobek táže na použitelnost sociálně-evolučního ospravedlnění morálky, neboť dle něj „[s]polečenská evoluce (...) nemůže být garantem morální správnosti“, protože „jejím produktem bývají i hrubě nemorální společenské instituce (např. otrokářství). Zároveň platí, že

konkrétní příklady společenské spolupráce lze kritizovat z morálních pozic (např. kvůli vykořisťování). Kde tedy máme hledat zdroj morální správnosti?“

Doc Belling po shrnutí hlavních záměrů práce konstatuje, že text habilitační práce je zpracován velmi kvalitně a na základě robustní literatury. Poznává, že její zasazení v převážně anglosaských odborných debatách může vést k podceňování i mnohem dřívějších a leckdy tematicky relevantních akademických diskusí německé či francouzské proveniencí, nicméně zároveň konstatuje, že se jedná o zřejmý rys většiny současných mainstreamových debat v politické filosofii, do nichž argumentace v práci směřuje. Z formálního hlediska doc. Belling oceňuje vhodnou strukturaci textu i sevřenost jednotlivých probíraných témat, byť se vyslovuje pro větší čtenářskou přívětivost výkladu. Stejně jako dr. McBride upozorňuje, že řada tezí ve výkladu narazí na nesouhlas jinak smýšlejících autorů a autorek, nicméně identicky dodává, že v politické filosofii tomu nemůže být jinak a své komentáře „ani v nejmenším“ nepokládá za kritiku práce či autora. Mezi Bellingem vznesená témata k rozpravě patří mimo jiné reálná povaha současných parlamentů (v porovnání s jejich učebnicovými charakteristikami) a tudíž jejich použitelnost pro účely teorie veřejného ospravedlnění, nebo nejasnost ideje „společenské kooperace“, respektive omezení, která tato idea klade na kritéria „rozumnosti“, tedy podmínky připuštění těch či oněch názorů do veřejné debaty. Kdo je bude interpretovat? Či klasičtěji, *kdo stráží strážce?* Podle Bellinga se jedná o problém, který stíhá liberální politickou teorii jako takovou už od jejích počátků. V jeho celkovém hodnocení ovšem představuje předložený text „velmi relevantní a (...) hluboce fundovaný příspěvek do debaty.“

Závěr: Úroveň habilitační práce uchazeče *odpovídá* požadavkům standardně kladeným na habilitační práce v oboru Politologie.

Výsledek tajného hlasování komise

Počet členů komise	5
Počet odevzdaných hlasů	5
z toho	
kladných	5
záporných	0
neplatných	0

Návrh komise

Na základě výsledku tajného hlasování následujícího po zhodnocení vědecké kvalifikace, pedagogické způsobilosti a úrovně habilitační práce uchazeče předkládá komise Vědecké radě Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity návrh

X jmenovat uchazeče docentem v oboru Politologie.

V Brně dne 23. 9. 2020

prof. PhDr. Petr Fiala

.....
podpis

prof. dr. hab. Marek Bankowicz

.....
podpis

prof. PhDr. Lubomír Kopeček, Ph.D.

.....
podpis

prof. JUDr. Jan Kysela, Ph.D.,

.....
podpis

prof. PhDr. Karel Müller, Ph.D.

.....
podpis